

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.033/2015/11. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Nagy Mátyás ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (levelezési címe)** szám alatti levelezési című, **(címe)** szám alatti lakos I. rendű, **II.rendű felperes neve (levelezési címe)** szám alatti levelezési című, **(címe)** szám alatti lakos II. rendű felpereseknek – a Dr. Koch & Heun Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Koch György) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű és a **(jogtanácsos neve)** által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2014. október 28. napján kelt 5.P.20.342/2014/21. sorszámu ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. rendű felperes személyenként 10.000,- (Tízezer) forint, a II. rendű felperes személyenként 5.000,- (Ötezer) forint másodfokú eljárási költség 15 napon belüli megfizetésére köteles az I. és II. rendű alperesek részére.

Az I. rendű felperes 15.200,- (Tizenötezer-kettőszáz) forint, míg a II. rendű felperes 9.000,- (Kilencezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles – külön felhívásra – az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az azóta jogutód nélkül megszűnt **(település neve)**-i Szennyvízcsatornamű Víziközmű-Társulat 2007. február 28-án tartott alakuló közgyűlésén 5/2007. Kgy. számú határozatával elfogadta alapszabályát és 6/2007. Kgy. számú határozatával megállapította a természetes személyekre vonatkozó érdekeltségi hozzájárulást, melyet 200.000,- forint/érdekeltségi egységben határozott meg. A társulat 2007. április 10-én 54-79/2007. számú levelében az I. rendű, majd 2008. július 21-én kelt 56-67/2008. számú levelében a II. rendű felperest is értesítette a határozatokról. Ezek értelmében érdekeltségi hozzájárulásfizetési kötelezettségük a **(település neve)**, **(cím 1)** és **(cím 2)**, valamint a **(cím 3)**, **(cím 4)** és **(cím 5)** szám alatti ingatlanok után áll fenn. A tértivevények tanúsága szerint a küldemények átvételét a felperesek „megtagadták”.

A felperesek a hozzájárulást – felhívás ellenére – nem fizették meg, ezért a társulat 54-129/2008. számú levelével megkereste **(település neve)** község jegyzőjét, hogy az ingatlanok után

megállapított érdekeltségi hozzájárulás-tartozást adók módjára hajtsa be, aki ennek érdekében 2012. november 16-án kezdeményezte az eljárás lefolytatását az illetékes adóhatóságnál. Ennek keretében a felperesek jövedelmére letiltást foganatosított a II. rendű alperes adóhatósága.

A felperesek végrehajtási kifogása tárgyában eljárta ... Megyei Kormányhivatal 2013. január 28-án BKB/001/1439-19/2013. számú és BKB/001/1439-20/2013. számú végzéseivel a felpereseket terhelő érdekeltségi hozzájárulás tekintetében elrendelte letiltás kibocsátását. Határozatait a Nemzetgazdasági Minisztérium Jövedelemadók és Járulékok Főosztálya másodfokú eljárásában NGM/15476/3/2013. és NGM/15476/4/2013. számú végzéseivel helybenhagyta. Megállapította, a társulat megkeresései az érdekeltségi hozzájárulás fizetésére kötelezésről szabályszerűek voltak, a II. rendű alperes adóhatósága jogszerűen intézkedett annak behajtásáról és a letiltásról.

A felperesek kiegészített keresetükben az alpereseket az I. rendű felperes részére 180.000,- forint, a II. rendű felperes részére 102.000,- forint jogalap nélküli gazdagodás, valamint 20.000,- forint kártérítés egyetemleges megfizetésére kérték kötelezni. Kifejtették, jogszerűtlen volt az érdekeltségi hozzájárulás kivetése, mert 2007. évben a határozatok meghozatalakor az ingatlanok tulajdoni viszonyai nem a jelenlegi helyzetet mutatták. A **(település neve), (cím 2)** alatti ingatlan 1/2 részben volt az I. rendű felperes tulajdonában, míg a **(cím 3)** alatti ingatlan nem volt a felpereseké. Utaltak arra, a **(település neve), (cím 5)** alatti ingatlan a vízellátásba bekapcsolva nincs, így ott szennyvíz sem folyik. Véleményük szerint a társulati határozat kézbesítése sem felelt meg a 79/2004. Korm. rendelet 31. § (5) bekezdésében foglaltaknak. Kifogásolták a társulat jogutód nélküli megszűnésének körülményeit, melyből adódóan a követelések és kötelezettségek jogszerűtlenül kerültek átvállalásra I. rendű alperes neveréséről. Álláspontjuk szerint az érdekeltségi hozzájárulás-tartozás nem köztartozás, emiatt az alperesek jogszerűtlenül intézkedtek, mellyel 20.000,- forint kárt okoztak. Ezen túlmenően kérték az alperesek eltiltását a „további veszélyeztető, károkozó magatartástól”.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állították, az érdekeltségi hozzájárulás adók módjára behajtandó köztartozás, melynek kapcsán az adósok ellen a Vgt. 35. § (3) bekezdése szerint végrehajtási eljárás kezdeményezhető. Ezzel összefüggésben az Art. 161. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít az adóügyekben eljáró önkormányzati jegyző számára mint adók módjára behajtandó köztartozásról intézkedni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában – hivatkozva a Vgt. 35. § (1)-(4) bekezdéseire – kifejtette, az ingatlanok tulajdonosai és a használati jogával rendelkező természetes személyek a víziközmű társulat határozata alapján érdekeltségi hozzájárulás fizetésére kötelezettek. Az erről szóló tájékoztatás kézbesítését a felperesek részére megkísérelték, akik a postai küldemények átvételét megtagadták, emiatt úgy kell tekinteni, hogy a kézbesítés megtörtént. A határozat bírósági felülvizsgálatára annak közlésétől számított 30 napon belül lett volna lehetőségük, ezt azonban elmulasztották, ezért a kivetés esetleges jogszerűtlenségét jelen perben már nem kifogásolhatják. A **(település neve), (cím 3)** szám alatti ingatlan vonatkozásában kiemelte, tény, hogy a hozzájárulás kivetésének időpontjában az még nem volt a II. rendű felperes tulajdonában, azonban azt érdekeltségi hozzájárulás megfizetésének terhével vásárolta meg akkor is, ha azt a szerződésben nem rögzítették.

Egyebekben kifejtette, a hozzájárulás a Vgt. 35. § (3) bekezdése alapján adók módjára behajtható köztartozás, ezért a 160/1995. (XII.26.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdése szerint az ingatlan fekvése szerint illetékes jegyző az adózás rendjéről szóló jogszabály szerint intézkedhet a behajtás érdekében. Az I. rendű alperes az Art. 146. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően a köztartozás jogosultjának megkeresése alapján az illetékes önkormányzati adóhatóságnál eljárta, az Art. 146. § (2) bekezdés a) pontja értelmében rendelkezett a II. rendű alperes megkereséséről a behajtandó

köztartozás letiltása érdekében. Megjegyezte, már a Nemzetgazdasági Minisztérium is rögzítette határozataiban, hogy a víziközmű társulat megkeresése az adójogszabályoknak – Art. 161. § (2) bekezdés – megfelelt, így a végrehajtási eljárás jogszerűen indult meg.

Mivel a felperesek is elismerték az adómegfizetési kötelezettséget, vagyonukban olyan értékcsökkenés nem következett be, mely az alperesek magatartásával okozati összefüggésben állna, így követelésüket a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján sem találta alaposnak.

Rámutatott, az alperesek a Vgt. és az Art. szabályainak megfelelően folytatott végrehajtási eljárásban jogellenes magatartást nem tanúsítottak, ezért az attól való eltiltásra irányuló kereseti kérelem is megalapozatlan.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést annak megváltoztatása és a keresetnek megfelelő döntés meghozatala érdekében. Fenntartva az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontjukat hangsúlyozták, a vízközmű társulat által az önkormányzatnak juttatott közművagyron átadási eljárása nem felelt meg a jogszabályoknak, következésképpen a követelésekre sem teremthet jogalapot. Sérelmezték, az I. rendű alperes nem vizsgálta, hogy kit terhel az érdekeltségi hozzájárulás fizetési kötelezettség. Továbbra is vitatták a velük szemben folytatott végrehajtási eljárás jogszerűségét.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai szerinti helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

A perrel a felperesek célja az volt, hogy mentesüljenek az érdekeltségi hozzájárulás megfizetése alól arra hivatkozással, hogy annak megállapítása és kivetése jogszabályba ütközött. Vitatták ugyanis, hogy az érdekeltségi hozzájárulás adók módjára behajtható köztartozásnak minősülne, e körben a már letiltott hozzájárulást jogalap nélküli gazdagodás címén követelték vissza.

A jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a jogvita a felek jogviszonyára irányadó speciális szabályok alapján nem bírálható el. A Ptk. 361. § (1) bekezdése tehát ún. másodlagos (szubszidiárius) szabály, vagyis csak akkor érvényesülhet, ha az adott követelésnek nincsen és nem is volt más jogalapja (hasonlóan: EBH2012. P11, BH2010. 39., BH2009. 296., BH1997. 186. és 483. számú döntések). A perbeli esetben a felek között ugyan szerződés nem jött létre, azonban a Ptk. 198. § (2) bekezdése szerint szolgáltatásra irányuló kötelezettség és jogosultság jogszabályból szerződés nélkül is keletkezhet, ha a jogszabály így rendelkezik és a kötelezettet, a jogosultat és a szolgáltatást kellő pontossággal meghatározza. Ebben az esetben – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni (Ptk. 198. § (3) bekezdés). Az érdekeltségi hozzájárulás fizetésének kötelezettsége a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. (Vgt.) megállapítás idején hatályban volt 34. § (4) és (5) bekezdéseiben (jelenleg 35. § (2), (3) bekezdései) foglalt jogszabályi rendelkezésekből keletkező polgári jogi kötelezettség, melynek mértékét a 41. § (2) bekezdése értelmében a taggyűlés állapítja meg. Van tehát olyan jogszabály, amely a jogalapot rendezi, következésképpen a Ptk. 361. § (1) bekezdés alkalmazásának nincs helye.

A vízgazdálkodási társulatnak – melynek egyik fajtája a víziközmű-társulat – a törvény erejénél fogva azok az érdekeltek is tagjaivá válnak, akik a társulat megalakulásához előírt 2/3-os többségű döntés meghozatalában nem vettek részt, illetve ilyen tartalmú döntés meghozatalát akár kifejezetten is elleneztek (26/2001. (VI.29.) AB határozat). A Vgt. tehát a szabályszerűen megalakult vízgazdálkodási társulatok esetében az összes érdekeltet tagnak tekinti, s ilyenként állapítja meg azok jogait és kötelezettségeit is, hatályát nem csupán az adott ingatlantulajdonosokra

terjeszti ki. A törvényalkotó ezzel a megoldással megszüntette az érdekeltségi hozzájárulás megállapítása kapcsán tett, a társulat tagja és a kívülálló érdekelt közötti korábbi különbségtételt, amely hátrányos helyzetbe hozta a kívülállót. A Vgt. értelmében tehát a szabályszerűen megalakult társulatnak a törvény erejénél fogva – szándékától függetlenül – tagjává válik az összes érdekelt, azaz mindazok a természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, akik az érdekeltségi területen ingatlan tulajdonnal rendelkeznek, illetve ingatlant használnak, vagy utóbb az érintett ingatlant megvásárolják vagy használják.

A felperesek – tekintettel arra, hogy a csatorna-beruházást megvalósító **(település neve)-i** Szennyvízcsatornamű Víziközmű-Társulat érdekeltségi területén ingatlan tulajdonnal rendelkeznek – szándékuktól függetlenül a társulat tagjaivá váltak és kötelesek a társulat közfeladatai ellátásának költségeihez az érdekeltségi egység arányában hozzájárulni. Ez a kötelezettségük minden, a határozatok meghozatalakor tulajdonukban álló vagy csupán használt, illetőleg később tulajdonukba került, az adott területen lévő ingatlanuk tekintetében fennáll. Fizetési kötelezettségüket a Vgt. 41. § (2) bekezdése, valamint a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII.26.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése rögzíti, ezek alapján a tag kötelezettsége az érdekeltségi hozzájárulás taggyűlés által megállapított mértékű és határidőre történő megfizetése.

A felpereseknek, mint a társulat tagjainak lehetősége lett volna az adott taggyűlési határozat közlésétől számított 30 napon belül annak bírósági felülvizsgálatát kérni (41. § (3) bekezdés), amennyiben akár a fizetési kötelezettség jogalapját, akár annak mértékét kifogásolják, ilyen keresetet azonban nem terjesztettek elő. A bíróság viszont csak erre irányuló kereset alapján vizsgálhatja felül a társulat taggyűlésének, szerveinek határozatait, jogszabályi felhatalmazás hiányában jelen eljárás keretében nem adhat felmentést az érdekeltségi hozzájárulás fizetése alól és azt nem is mérsékelheti. Ebben a perben tehát a felperesek az érdekeltségi hozzájárulásról döntő taggyűlési határozat meghozatalát nem kifogásolhatják.

Ennek kapcsán lényeges a határozatok kézbesítésének szabályszerűsége. Erre nézve az elsőfokú bíróság mellett, hogy rendelkezésre álltak az átvétel megtagadását igazoló tértivevények, bizonyítást folytatott le. Az így beszerzett bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően mérlegelte és állapította meg, hogy a felperesek a kézbesítés megkísérlésének idején a kézbesítési címen tartózkodtak, a küldemények átvételét azonban megtagadták, következésképpen azokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni (Pp. 99. § (2) bekezdés). Ettől az időponttól nyílt meg a 30 napos perindítási határidő. A kézbesítés egyebekben a címet illetően is megfelelt az Art. 146. § (2) bekezdésének.

Mivel a felperesek érdekeltségi hozzájárulás fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, annak behajtásáról a II. rendű alperesi adóhatóság rendelkezett letiltás formájában. A felperesek ez ellen végrehajtási kifogást terjesztettek elő, melynek eredményeként azonban sem a ... Megyei Kormányhivatal, sem a Nemzetgazdasági Minisztérium Jövedelemadók és Járulékok Főosztálya jogszabályba ütközést nem állapított meg. A felperesek jelen perben is vitatták a tartozások köztartozás jellegét.

A Vgt. 41. § (2) bekezdése ugyanakkor kifejezetten rendelkezik arról, hogy a hozzájárulás adók módjára behajtható köztartozás. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. (Art.) 4. § (2) bekezdés szerint a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatási díjakra, amelyekre a törvény az adók módjára való behajtást rendeli el (adók módjára behajtandó köztartozás). A 10. § (2) bekezdése szerint az adóhatóság az adók módjára behajtandó köztartozást beszedi.

A felperesek keresetükben kártérítés megfizetésére kérték az alperesek kötelezését arra

hivatkozással, hogy az I. rendű alperes jogszabályt sértett akkor, amikor nem végzésben, hanem megkeresésben kérte fel a II. rendű alperest a tartozás behajtására, ezzel – tartalma szerint – közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítését igényelték.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése és 349. § (1) bekezdés szerint a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének általános és speciális feltételei: a közigazgatási hatóság e tevékenysége körében tanúsított jogellenes magatartása, a kár bekövetkezése, a kettő közötti okozati összefüggés, a felróhatóság, továbbá az, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható és a károsult e rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette. A felsorolt tényállási elemek konjunktívak, azaz bármelyikük hiánya esetén a bíróságnak a keresetet el kell utasítania. Ugyanakkor a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítéséhez a töretlen bírói gyakorlat kirívóan súlyos jogszabálysértést kíván meg a közigazgatási hatóság részéről (eBDT2004. 1028. és eBDT2008. 1817. számú döntések). A tévedések súlyának értékelésére általában akkor kerül sor, amikor a jogalkalmazás során tényállást kell megállapítani, jogszabályokat kell értelmezni és ezek egybevetésével kerül sor a döntés meghozatalára. Ilyen esetben a téves jogalkalmazás a felróhatóság körén kívül esik, amely a Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében a jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi.

A felperesek fellebbezésének tükrében ezzel összefüggésben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy az érdekeltségi hozzájárulás-tartozás megállapításáról az I. rendű alperesnek érdemi döntést kellett volna-e hoznia, valamint azt, hogy a behajtás a II. rendű alperes adóhatóságának részéről jogszerűen történt-e.

A vízgazdálkodási társulatokról szóló hivatkozott kormányrendelet 13. § (3) bekezdése értelmében a határidőre be nem fizetett érdekeltségi hozzájárulást az intézőbizottság elnökének megkeresésére az ingatlan fekvése szerint illetékes jegyző – az adózás rendjéről szóló jogszabályok szerint – hajtja be, a befolyt összeget pedig a behajtási költségek levonása után negyedévenként a társulat számlájára utalja át. Ehhez kapcsolódóan tartalmaz rendelkezést az Art. 72. § (1) bekezdés d) pontja, mely szerint az állami adóhatóság jár el minden adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtása ügyében. A magánszemélyt terhelő, adók módjára behajtandó köztartozást az Art. 81. § d) pontja alapján az önkormányzati adóhatóság hajtja be. A 146. § (2) bekezdés a) pontja szerint magánszemély esetében az adók módjára behajtandó köztartozás jogosultjának megkeresése alapján folytatja le az adóhatóság a végrehajtást. Az idézett rendelkezések összevetéséből megállapítható, nem sértett jogszabályt az I. rendű alperes, amikor megkeresés útján kezdeményezte a II. rendű alperes adóhatóságánál, mint a magánszemély felperesek belföldi lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes adóhatóságnál az érdekeltségi hozzájárulás – mint adók módjára behajtandó köztartozás – végrehajtására irányuló eljárást. Jogsértés hiányában az alperesek felelőssége nem állapítható meg, következésképpen helyesen döntött az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról.

Kártérítés jogalap, annak a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti általános feltételei hiányában az eltiltásra irányuló kereseti kérelem is alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése eredménytelennek bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesek másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselőjükkel összefüggő költségének viselésére, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett munkával arányosan állapított meg.

Fellebbezésükkel érvényesített követeléseik arányában kötelesek továbbá a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az államnak a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján.

A felperesek másodfokú eljárásban előterjesztett elfogultsági kifogása és az ezen alapuló halasztás iránti kérelme az érdemi határozat meghozatalát a Pp. 19. § (1) bekezdése értelmében nem akadályozta.

S z e g e d , 2015. év július hó 3. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró